

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра фінансів та банківської справи

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Публічні фінанси»
на 2022-2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 4 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Фінанси, банківська справа та страхування»
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти	Молодший бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Гудзь Тетяна Павлівна
д.е.н., професор
професор кафедри фінансів та банківської справи

Контактний телефон	(0532) 50 – 91 – 71
Електронна адреса	gtp9@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://fin.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Метою навчальної дисципліни є з'ясування сутності та ролі публічних фінансів в економічному і соціальному розвитку країни та адміністративно-територіальних утворень, а також вивчення механізму їх функціонування на державному та регіональному рівнях
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції 16 год., практичні заняття 20 год., самостійна робота 54 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; виконання домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; підготовка доповідей з підготовкою рефератів та їх обговорення; підготовка наукових тез та статей; підготовка доповідей та участь у роботі студентського наукового гуртка «Світ фінансів»; тестування; поточні модульні роботи. Підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	Базується на основі вивчення таких дисциплін як: «Основи фінансів», «Гроші та грошово-кредитна політика», «Основи оподаткування бізнесу», «Методика пошуку та обробки інформації у сфері фінансів»
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем (ПР01); визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури (ПР03);	<ul style="list-style-type: none"> здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК01); здатність проведення досліджень на відповідному рівні (ЗК06); здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування (ПР04); розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування (ПР06); володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування (ПР09); вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів (ПР12); застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати (ПР14); виконувати професійні функції у сфері організації та функціонування публічних фінансів на регіональному рівні (ПР20). 	<p>домогосподарств, фінансовий ринок, банківська система та страхування) (СК03);</p> <ul style="list-style-type: none"> здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку (СК04); здатність визначати особливості механізму функціонування системи публічних фінансів на регіональному рівні (СК09).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Фінансова діяльність держави на національному та регіональному рівнях		
Тема 1. Публічні фінанси як складова фінансової системи держави	Відвідування занять; перевірка домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; завдання самостійної роботи; тестування.	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 1. Підготувати реферат на тему «Фінанси громадських організацій та об'єднань» (на прикладі громадської організації чи об'єднання).
Тема 2. Державний бюджет України	Відвідування занять; перевірка домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; завдання самостійної роботи; тестування.	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 2. Підготувати доповідь для участі у студентському науковому гуртку «Світ фінансів» (за тематикою, передбаченою планом його роботи).
Тема 3. Соціальні позабюджетні фонди	Відвідування занять; перевірка домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; завдання самостійної роботи; тестування.	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 3. Підготувати реферат на тему «Зарубіжний досвід функціонування соціальних позабюджетних фондів» (на прикладі окремої держави). Підготувати доповідь для участі у студентському науковому гуртку «Світ фінансів» (за тематикою, передбаченою планом його роботи).
Тема 4. Сутність та складові місцевих фінансів	Відвідування занять; перевірка домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; завдання самостійної роботи; тестування.	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 4. Підготувати реферат на тему «Світовий досвід організації місцевих фінансів» (на прикладі окремої держави).
Тема 5. Місцеві бюджети України	Відвідування занять; перевірка домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; завдання самостійної роботи; тестування.	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 5. Підготувати реферат на тему «Фінансова децентралізація в Україні: стан та проблеми реформування».

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 2. Управління публічними фінансами		
Тема 6. Міжбюджетні відносини та фіскальна децентралізація	Відвідування занять; перевірка домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; завдання самостійної роботи; тестування.	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 6. Підготувати реферат на тему «Фінансове вирівнювання за кордоном» (на прикладі окремої держави). Підготувати доповідь для участі у студентському науковому гуртку «Світ фінансів» (за тематикою, передбаченою планом його роботи).
Тема 7. Фінансування бюджетного дефіциту та управління публічними запозиченнями	Відвідування занять; перевірка домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; завдання самостійної роботи; тестування.	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 7. Підготувати реферат на тему «Методи управління державний боргом в Україні». Підготувати доповідь для участі у студентському науковому гуртку «Світ фінансів» (за тематикою, передбаченою планом його роботи).
Тема 8. Управління фіскальними ризиками	Відвідування занять; перевірка домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; завдання самостійної роботи; тестування.	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 8. Підготувати реферат на тему «Особливості оцінки фіскальних ризиків» (на прикладі певного виду ризику). Підготувати доповідь для участі у студентському науковому гуртку «Світ фінансів» (за тематикою, передбаченою планом його роботи).
Тема 9. Управління публічними інвестиціями	Відвідування занять; перевірка домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; завдання самостійної роботи; тестування.	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 9. Підготувати реферат на тему «Світовий досвід залучення інвестицій на муніципальному рівні державного управління» (на прикладі окремої держави). Підготувати доповідь для участі у студентському науковому гуртку «Світ фінансів» (за тематикою, передбаченою планом його роботи).
Тема 10. Публічний фінансовий контроль	Відвідування занять; перевірка домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; завдання самостійної роботи; тестування.	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 10. Підготувати реферат на тему «Мої можливості щодо участі в управлінні фінансами територіальної громади».

Інформаційні джерела

Основні джерела:

1. Гудзь Т.П., Гасій О.В. Дистанційний курс з навчальної дисципліни «Публічні фінанси». URL: <http://www2.el.puet.edu.ua/wk/course/view.php?id=1835>
2. Бюджетний кодекс України від 08 липня 2010 р. № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
3. Закон України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» 15 грудня 2020 року № 1082-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1082-20#Text>

Додаткові джерела:

4. Бачинська К. В., Марущак В. П., Марущак О. І. *Державне управління, планування, фінанси*: монографія. Одеса : ОРІДУ, 2017. 241 с.
5. Бліщук К. Нові підходи в управлінні публічними фінансами. *Ефективність державного управління*. 2017. №1(50). Ч. 2. С. 208-214.

6. *Бюджетно-податкова політика України в умовах децентралізації*: монографія / [О. Ю. Бобровська та ін.] ; за заг. ред. О. Ю. Бобровської, Т. А. Крушельницької ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Дніпропетр. регіон. ін-т держ. упр. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2016. 163 с.
7. Возняк Г. В. *Бюджетна політика розвитку регіонів України: сучасна парадигма та орієнтири подальших реформ*: монографія. Львів: ДУ "Ін-т регіон. дослідж. ім. М. І. Долишнього НАН України", 2016. 519 с.
8. Дяченко С. Я. Публічні, державні та місцеві фінанси: співвідношення понять. *Держава та регіони*. 2018. №4(64). С. 59-63.
9. Єгоричева С. Б. Фінансова самодостатність територіальних громад як чинник регіонального розвитку: досвід країн ЄС. Регіональні перетворення у світовому та українському вимірах: монографія. За наук. ред. докторів економічних наук, професорів А. І. Крисоватого і Є. В. Савельєва. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. С. 283-292.
10. Закон України «Про відкритість використання публічних коштів» від 11 лютого 2015 року № 183-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/183-viii>
11. Мельник В. М., Канцур І. Г., Мельник М. М. *Фіскальний механізм забезпечення соціального розвитку України*: монографія. Тернопіль: Осадца Ю. В., 2017. 198 с.
12. Методика оцінювання фіскальних ризиків, пов'язаних з діяльністю суб'єктів господарювання державного сектору економіки: Постанова Кабінету Міністрів України від 11 січня 2018 р. № 7. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/7-2018-%D0%BF>
13. Опарін В. М., Федосов В. М., Юхименко П. І. Публічні фінанси: генеза, теоретичні колізії та практична концептуалізація. *Фінанси України*. 2017. №2. С. 110-128.
14. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 р. № 2755-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
15. Положення про Міжвідомчу комісію з питань державних інвестиційних проектів: Постанова Кабінету Міністрів України від 22 липня 2015 р. № 571. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/571-2015-%D0%BF>
16. Порядок відбору державних інвестиційних проектів: Постанова Кабінету Міністрів України від 22 липня 2015 р. № 571. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/571-2015-%D0%BF>
17. Сухарська Л. Визначення показників оцінювання стану фінансового забезпечення розвитку територіальних громад. *Evropsky politicky a pravni diskurz*. 2018. Vol. 5, Iss. 1. С. 192-200.
18. Тимошенко О.В., Гудзь Т. П. Аналіз стійкості державних фінансів України. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки»*. 2019. № 4. С. 48-58. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/8296>
19. Федорчак О.В. Проблеми державного інвестування в Україні. *Вісник НАДУ при Президентові України (Серія «Державне управління»)*. 2017. №4. С. 45-55.
20. Шляхтич В. В. Публічні грошові фонди: їх місце у фінансово-правових відносинах. *Право і суспільство*. 2017. № 1(2). С. 189-192.
21. Янішевська В. С. Реформування публічних фінансів України в умовах євроінтеграційних процесів. *Агросвіт*. 2017. № 5. С. 36-39.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publicna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання і підсумковий контроль знань (екзамен)

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1 – 5). Відвідування занять (1 бали); виконання домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу занять (4 балів); виконання завдань для самостійної роботи (4 бали); підготовка доповідей з підготовкою рефератів та їх обговорення (3 бали); підготовка наукових тез та статей (4 балів); підготовка доповідей та участь у роботі студентського наукового гуртка «Світ фінансів» (2 бали); тестування (4 бали); поточна модульна робота (5 балів).	30

Модуль 2 (теми 6 – 10). Відвідування занять (1 бали); виконання домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу занять (4 балів); виконання завдань для самостійної роботи (4 бали); підготовка доповідей з підготовкою рефератів та їх обговорення (3 бали); підготовка наукових тез та статей (4 балів); підготовка доповідей та участь у роботі студентського наукового гуртка «Світ фінансів» (2 бали); тестування (4 бали); поточна модульна робота (5 балів)	30
Екзамен	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни